

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

02.03.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Капитал

✓ Какво мислят компаниите и работодателите за мерките

Най-коментирана, но и най-използвана е 60/40

Работещи ли са сега съществуващите антикризисни мерки на правителството и къде има пропуски. Попитахме конкретни бизнеси, както и представители на работодателските организации, които имат пряк достъп за разговор с властта. Ето и някои от отговорите им:

Държавата може да поеме част от фиксираните разходи на бизнеса

Васил Велев, АИКБ

Фотограф: Велко Ангелов

Най-много ресурс е ползван по схемата 60/40, но тази мярка със сигурност не е достатъчно ефективна. Тя работи за фирмите с малък спад на оборота, но на практика е безсмислена за тези с големи загуби. В същото време няма нужда да се подпомага нещо, което няма бъдеще. Например "Мини Марица-изток" е най-големият получател на субсидии по мярката 60/40 и това е абсурд.

Мерките трябва да се променят, за да могат да отговорят на бизнес реалността в момента. Едно от предложенията ни заедно със синдикатите е при фирми със спад на оборота над 30% държавата да поеме част от фиксираните разходи. Става въпрос за заплати, режийни, охрана, наеми и др. В зависимост от размера на фирмата това подпомагане може да стигне до 90%.

Ясно е, че мерките в един момент ще бъдат прекратени, но това зависи от начина, по който се възстановяват различните сектори на икономиката. Например за някои фирми то може да е факт още в средата на годината, но за други - като тези в туризма и заведенията, възстановяването може да отнеме много повече време.

Два пъти ползвахме мярката 60/40

Инж. Славин Янакиев, изпълнителен директор на леярска фирма "Прогрес" - Стара Загора

Фотограф: Юлия Лазарова

"Прогрес" изнася директно над 70% от своята продукция. Основни клиенти на компанията са Bosch, Danfoss, Interpump Hydraulics, Casarra и др. Компанията е основен доставчик на отливки за 80% от българското машиностроене: за "М+С хидравлик", "Капрони", "Балканско ехо", "ЗММ Сливен", "Модул Бяла", "Хранинвест ХМК" и др. Заетите в "Прогрес" са 500, а годишните приходи преди корона кризата варират в диапазона 35 - 40 млн. лв.

Два пъти сме ползвали мярката 60/40 и тя ни помогна да изплатим пълните заплати на хората във времена на падащи обороти. Помогна ни да не стигаме до освобождаването на хора, макар че в някои месеци през миналата година спадът на продажбите бе между 30% и 40%, а като цяло за годината - около 20%.

За 2021 г. имаме поръчки, но са по-слаби в сравнение с предишните две години. Работим в ситуация на заплаха с неясен изход, търсенето и предлагането не са в обичайните си размери. Сценарият за 2021 г. е да оцелеем, засега не мислим за печалба, но разчитаме на стабилизиране.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ България е сред най-активните по усвояване на евросредства през 2020 г.

Страната ни вече е усвоила около 53% от отпуснатите средства по европейски програми през изминалия период. България, заедно с Швеция, Гърция, Кипър, Финландия, Португалия и Нидерландия са отличени като най-добре представилите се по отношение на направените инвестиции по кохезионната политика на ЕС, става ясно от съобщение на Европейската комисия (ЕК).

През миналата година като цяло харченето на европейски средства се ускорява - със 70 млрд. евро до 251 млрд. евро. Това е 52% от предвидените общо 482 млрд. евро за програмния период 2014 - 2020 година. Страните имат срок до края на 2023 година да усвоят отпуснатите средства.

Ускореното усвояване на европейските средства (ръст от 14,7 пр. пункта спрямо 2019 година) се обяснява и от извънредните мерки, които предприе Брюксел във връзка с разпространението на коронавируса. ЕК позволи част от парите да се прехвърлят по програми и схеми за борба с пандемията.

Като цяло през миналата година бизнесът е получил 11,1 млрд. евро европейско финансиране в подкрепа заради коронакризата. Уязвимите групи и работещите - 3,4 млрд. евро, уточняват още от Брюксел.

За миналия вече програмен период България имаше на разположение 11,7 млрд. евро, от които от европейските фондове 9,86 млрд. евро. От данните на ЕК се вижда, че основната част от инвестициите, направени чрез политиката на ЕС по сближаване, са насочени към защитата на околната среда (малко над 2 млрд. евро), подобряване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия (1,7 млрд. евро) и за транспорт и енергийни инфраструктурни проекти (1,35 млрд. евро).

През 2020 година от наличните 11,7 млрд. евро са били договорени 10,6 млрд. евро и похарчени 6,1 млрд. евро. Това означава, че страната ни е усвоила около 53% от отпуснатите средства за кохезионна политика на ЕС, или около средното за общността.

За сравнение към края на 2019 година са били усвоени 41% от предвидените средства.

Най-голям е процентът на усвоени средства по младежката инициатива на ЕС - почти 80% от предвидените средства, или 95 млн. евро от предвидените 120 млн. евро. Най-съществено е изоставането по рибарската програма, където са усвоени едва 22% от отпускнатите 104 млн. евро.

Най-много средства от ЕС у нас идват по Европейския фонд за регионално развитие - 4,25 млрд. евро. Към 1 март 2021 година договорените по него средства са 93%, а изплатените - 62%. Наддоговорени са средствата от Кохезионния фонд (общо 2,5 млрд. евро), като изплатени са обаче едва 32%.

Средствата за земеделие в изминалия програмен период са 2,8 млрд. евро, от които вече договорени са 2,2 млрд. евро, а усвоени са 55% от сумите.

✓ ЕС се връща към опростената форма на енергийните етикети

Енергийните етикети влияят върху решението за покупка на електроуреди, показва проучване на Евробарометър. От 1 март 2021 година ЕС се връща към опростената форма на енергийните етикети - със скала от А до G. И така от 1-ви отпадат класовете А+, А++ или А+++ върху етикетите на електроуредите, съобщават от Европейската комисия (ЕК). За промяната се [заговори преди няколко години](#), когато в Брюксел установиха, че досегашните класове са объркващи за потребителите.

Източник: Европейска комисия

Новите етикети първоначално ще се прилагат за четири категории продукти — хладилници и фризери, съдомиялни машини, перални машини и телевизори (и други външни монитори). На 1 септември те ще бъдат последвани от нови етикети за електрическите крушки и лампите с фиксирани светлинни източници, а през следващите години ще последват и други продукти.

Сега правилата за даването на класовете за енергийна ефективност са затегнати и много малко продукти могат да постигнат клас А, посочват още от ЕК.

В етикетите ще бъдат включени редица нови елементи, включително QR код за връзка с база данни на ЕС, което ще позволи на потребителите да намерят повече информация за продукта.

От 1 март ще влязат в сила и редица правила за екопроектиране, по-специално относно възможностите за ремонт и необходимостта производителите да поддържат на разположение резервни части в продължение на няколко години след като продуктите вече не са на пазара.

Проучване на Евробарометър, проведено през 2019 година, показва, че енергийните класове имат значение за избора на електроуред. Тогава 93% от европейците са заявили, че разпознават етикета, а за 79% той е повлиял на решението за покупка.

"Първоначалният енергиен етикет беше много успешен, като е спестил на средното домакинство в Европа няколко стотин евро годишно и е мотивирал предприятията да инвестират в изследователска и развойна дейност", коментира комисарят по въпросите на енергетиката Кадри Симсон по повод промяната.

✓ Кои ще са големите победители от преместването на производствата в Европа?

Връщането на някои компании от Азия може да е от полза за Централна и Източна Европа, която има значителна индустриална база и евтина работна ръка

Изправени пред изпитание заради недостига на някои продукти в резултат на здравната криза, връхлетяла света от януари 2020 г. насам, голям брой европейски държави обмислят да преместят стратегическите си компании. Тези икономически стратегии целят да съживят производството в някои индустрии, най-вече медицинската, да се смекчат последиците от зависимостта от компании, опериращи извън Европейския съюз, пише френският вестник La Tribune.

Във Франция въпреки финансовите и логистични ограничения на релокализацията държавата опитва да убеди ръководителите на компании във високата индустриална стойност на връщането на дейността им в родината. За целта правителството засили комуникацията около новите най-благоприятни икономически политики и плана за съживяване на икономиката на стойност 100 млрд. евро, от които 1 млрд. евро ще бъдат използвани за насърчаване на компаниите да се преместят чрез „призови за проекти за (ре)локализация“.

Преориентирането на дейностите към Европа обаче не означава непременно връщане в държавата по произход. В действителност местните данъци и такси може да влошат финансовото здраве, особено на средните компании. Затова те трябва да преценят финансовите рискове от евентуално преместване в страната по произход в зависимост от разходите за труд и фискалния натиск.

Привлекателността на ЦИЕ

Редица компании преместиха дейностите си в страни от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) заради географската им близост и по-ниските разходи за заплати в тях, отколкото в Западна Европа. Според данни на Европейската федерация за подобряване на условията за живот и работа между 2014 и 2018 г. е имало 253 случая на преместване в европейските страни.

Движението за преместване на дейности в ЦИЕ започна преди кризата с COVID и се активизира след нея. Докладът на Фондацията за иновационни политики, наречен „Преместване във Франция в Европа“, публикуван през септември 2020 г., дава пример с компаниите Coq Sportif, Lunii и Harry's.

Според доклад от май 2020 г. на Полския икономически институт ЦИЕ може да спечели 22 млрд. долара годишно вследствие на преместването на производства от Китай. Тези компании биха извлекли значителни печалби от гледна точка на сравними ползи, транспортни разходи (снабдителни и разпределителни вериги) и заплати предвид близостта на различните страни от региона и разликите в заплатите.

Сравнявайки почасовите разходи за труд между Западна Европа и ЦИЕ, се констатират значителни различия – от 5,30 евро в Румъния до 44,70 евро в Дания.

Същото важи и за фискалния натиск. Според статистиката от 2020 г. на Икономическия институт "Молилари" данъците и таксите за работодателите съставляват над половината от заплатите във Франция (54,68%) спрямо 10% в Белгия например. Инвестиционните разходи може да бъдат намалени чрез подобряване на качеството и автентичността на продуктите, още повече че приносят на индустрията в БВП е по-голям в тези страни. Според последния доклад от 2020 г. на Фондацията за политически иновации делът на индустрията към добавената стойност в страните от ЦИЕ е по-голям, отколкото в другите страни в Западна Европа с изключение на Германия (25,4%) и Австрия (22,1%). Той достига 29,7% в Чехия и 25% в Полша спрямо едва 13,6% във Франция и между 15% и 19% в Испания, Холандия и Италия.

Ускоряване на преместването след кризата

Редица европейски компании като германския производител на електродомакински уреди Bosch днес се намират в Полша заради конкурентни и финансови предимства, които тази страна предлага на инвеститорите. Релокализация, която датира отпреди здравната криза, но се ускорява след началото ѝ, особено логистичната част – кол центрове, click and collect и други.

През 2019 г. преките чуждестранни инвестиции съставляват 40% от БВП на Полша. Те идват предимно от Германия (19%), Франция и САЩ (по около 11%).

Същото важи и за Румъния, където редица европейски компании си споделят пазара. Сред тях е италианският производител на електродомакински уреди De'Longhi, който през 2020 г. премести производството си от Китай, създавайки втори завод, след като купи завода на Nokia в град Жуку през 2012 г. Така De'Longhi създаде над 1000 работни места в страната и инвестира 30 млн. евро.

Полша също предизвиква интерес от американски компании, желаещи да се установят в Европа. Такъв е случаят с гигантите Google и Microsoft. През юни м. г. Google обяви, че инвестира до 2 млрд. долара в център за данни в страната, за да управлява облачните услуги, следвайки по този начин Microsoft, която обяви месец по-рано желанието си да инвестира 1 млрд. долара в голям център за данни с цел да развие и трансформира уменията в дигиталната област в Европа.

Спирачката на технологичните предизвикателства

Но технологичните предизвикателства може да спрат движението за релокация към ЦИЕ. Уменията и гъвкавостта на чуждестранната работна ръка са по-широко разпространени в Азия, отколкото в Източна Европа. Много високи технологии, по-конкретно електрониката, остават слабо усвоени в Европа, например в областта на хардуера. Основната част от наличния хардуер на Стария континент днес или е внасян или е произвеждан в чужбина от европейска компания.

Поради това някои сектори на дейност трудно могат да бъдат преместени заради липсата на квалифицирана работна ръка, въпреки присъствието на значителен човешки капитал и автоматизацията на процесите и на производството от релокализираните компании, които остават недостатъчни.

Това разминаване показва, че в ЦИЕ държавните власти все още трябва да преосмислят икономическия си модел, като подобрят най-вече образованието на местната работна ръка и инвестират повече в научно-развойна дейност.

Според доклад на Световния икономически форум за конкурентоспособността в света от 2018 г. разходите за научно-развойна дейност са относително малки в ЦИЕ (1%) спрямо страните от Западна Европа (средно 2,3%) като Франция (2,9%), Германия или Австрия (по 3,1%). Работата от разстояние в редица области като финансите, продажбите и

информационните технологии може да променят сравнителните предимства в полза на Западна Европа. В това отношение този регион може да извлече печалба от движението за релокация.

БНТ

✓ **Захариева: Светът говори за българския модел за управление на кризата**

Със сигурност сме доста по-добре подготвени и вече говорим за възстановяване и светът говори за българския модел за управление на кризата. Балансът, който българското правителство намира между това да има мерки - да опазва живота на хората, но също така да запази работните места и икономиката. Това заяви в "Денят започва" вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева.

"В момента можем да се ваксинираме, има много ясен протокол за лечение в различни препарати. ЕС и европейските лидери успяха да се разберат за бюджета и за ясният план за възстановяване. България беше една от първите страни, която предостави плана за възстановяване, за оценка на ЕК", каза Захариева.

По думите ѝ кризата е показала, че няма държава в света, която сама да може да преодолее тази пандемия. "Безпрецедентни възможности се откриват пред държавите, това да модернизирате нашите икономики, да подпомогнем малките и средни предприятия", каза вицепремиерът.

Подготовката за изборите в чужбина е започнала отдавна заради мерките и ограниченията около пандемията. За тези избори ще бъдат открити повече секции в други държави отколкото досега, заяви външният министър Екатерина Захариева.

Екатерина Захариева заяви, че е благодарна, че отново и е гласувано доверие и оглавява листата на ГЕРБ в Пазарджик. Тя каза, че в листите ще има много познати, но и нови лица.

"Листата в Пазарджик е доста балансирана, това е една от големите области по територия - имаме 12 общини, т.е. търсили сме и регионалния баланс, да има представител на общините в листата. Имам е и сравнително добър баланс между мъже и жени - 8 са дамите, 10 са мъжете - имаме юристи, имаме икономисти, имаме спортисти", каза Захариева.

По думите ѝ ГЕРБ винаги са обещавали реалистични неща, които могат да изпълнени в един мандат. "При отчетите се вижда, че не само сме изпълнили, а и някои неща сме преизпълнили", подчерта Захариева.

"Знаете, че топ приоритетът беше образованието, виждате резултатите в образованието, оценките на обществото за това, което направихме в образованието. Ние искаме да се надграждаме, да подобряваме там, където имаме какво още да подобрим", каза Захариева.

Ние сме в поредна криза, ние сме управлявали в 3 кризи и показваме, че можем да се справяме перфектно в кризи - не само да ги овладяваме, но и да надграждаме над тях, т.е. да излизаме по-силни в кризите, каза още тя.

"ЕС вече говори за обща здравна политика или политики в тази сфера. Приетият план за възстановяване открива безпрецедентни възможности пред държавите-членки, за да модернизират своята икономика. За нас това ще доведе до ръст на годишна база 3,5-3,8%", посочи външният министър.

По отношение на Република Северна Македония Захариева припомни, че България има последователна политика, която е одобрена от парламента на страната и всички политически партии още през 2019 г.

Според нея причината за липса на напредък от страна на Скопие по пътя за ЕС се корени в неизпълнението на Договора от 2017 г. След приемането на Р Северна Македония в НАТО през 2019 г. Скопие бави неговото изпълнение.

✓ **Отпада изискването за антигенен тест за шофьорите на тирове на "Кулата"**

Практиката за бързи антигенни тестове за всички шофьори на товарни камиони на ГКПП "Кулата – Промахон" е прекратена. Това потвърди от Министерството на външните работи на Гърция.

От вчера тестване отново ще бъде извършвано единствено на случаен принцип.

На 27 февруари, по указание на вицепремиера и министър на външните работи Екатерина Захариева, посланикът ни в Гърция Валентин Порязов постави пред гръцките власти спешно въпроса относно мярката, която създаде неудобства за шофьорите на товарни камиони и противоречи на регулациите на Европейския съюз.

След проведените разговори гръцката страна увери, че мярката за бързи тестове за коронавирус за всички шофьори на товарни камиони няма да се прилага на ГКПП "Кулата – Промахон".

✓ **Работодателите в Чехия тестват служителите си за COVID-19 всяка седмица**

В Чехия властите наредиха на работодателите да тестват служителите си за COVID-19 всяка седмица.

В предприятия и организации с повече от 250 служители тестването с антигенни тестове ще започне утре.

А в петък ще бъдат тествани работещите във фирми, с по-малко от 250, но повече от 50.

Компаниите, които са преминали на дистанционна работа, са освободени от тестове.

✓ **Турция отвори повечето ресторанти и училища**

Турция отмени строгите ограничения заради коронавируса. От днес са отворени повечето ресторанти, голяма част от учениците също се върнаха в училище. Мерките отпадат за регионите с по-ниски нива на заразяване.

"Започва нова, контролирана нормализация", обяви президентът Реджеп Ердоган.

Повечето турски ресторанти вече могат да започнат да работят с капацитет до 50% от 7:00 до 19:00 часа.

Блокирането през уикенда за 15,5 милиона жители на Истанбул ще се прилага само за неделя. То ще бъде вдигнато изцяло за нискорисковите региони в югоизточната част на страната.

Предучилищата и началните училища трябва да отворят отново в цялата страна. Всички по-големи ученици също ще се върнат в гимназиите в региони с нисък и среден риск, които включват столицата Анкара.

Повторното отваряне на Турция идва след като повече от седем милиона души са получили поне една доза от CoronaVac, придобита от китайската компания Sinovac. Близо два милиона турци са получили пълните две дози от началото на кампанията в средата на януари.

БНР

✓ Президентът Румен Радев на среща със службите за сигурност

Обсъдено е предприемането на своевременни мерки за защита на правата на сънародниците ни зад граница

Предприемането на своевременни мерки за адекватна защита на правата на българските граждани зад граница, когато те са обект на атаки само заради националното си самосъзнание, обсъди президентът Румен Радев на среща на „Дондуков“ 2 с ръководителите на службите за сигурност. В нея участва и вицепрезидентът Илияна Йотова. Това съобщава прессекретариатът на държавния глава.

Поводът за срещата е полученото в президентската институция писмо от Културния център „Иван Михайлов“ - Битоля, както и сигнали на наши сънародници от Република Северна Македония, за зачестили прояви на накърняване на техните права само поради обстоятелството, че се самоопределят като етнически българи.

✓ ЦИК тегли чрез жребий номерата на партиите за изборната бюлетина

Централната изборителна комисия ще изтегли чрез жребий номерата на партиите и на коалициите, с които те ще фигурират в изборната бюлетина за парламентарния вот на 4 април.

Жребият е традиционната форма за определяне на номерата, под които партии и коалиции фигурират в бюлетината. Номерата ще се разпределят между 23 партии и 8 коалиции – ще се изтеглят номерата от 1 до 31.

По места инициативните комитети ще бъдат добавени като номера в бюлетините по поредността, в която са регистрирани. Заради пандемията обаче тази година се налагат ограничителни мерки при тегленето на жребия. В залата ще се допуска по един представител на партия и по двама от коалиция.

Събитието ще бъде излъчвано на живо през уебсайта на ЦИК, във Фейсбук страницата на комисията и по БНТ 2, което гарантира прозрачност и публичност.

Заради това представителите на средствата за масова информация няма да могат да отразят на място тегленето на жребия в сградата на Народното събрание.

По същата процедура и правила ЦИК ще изтегли и жребия, който определя реда на представяне на кандидатите, регистрирани от партиите и коалициите в различните форми на предизборната кампания по БНР и БНТ.

В 17 часа днес изтича срокът, в който партии и коалиции подават за регистрация кандидатските си листи за депутати в районните изборителни комисии. Също днес е последният срок, в който партия или коалиция може да поиска от ЦИК да бъде заличена регистрацията ѝ за участие в изборите. Инициативен комитет също може да поиска заличаване, но от районната изборителна комисия, където са регистрирани.

✓ Преките чуждестранни инвестиции намаляват, но компаниите реинвестират печалбата си у нас

Доц. Калоян Колев за инвестиционните тенденции в страната

Преките чуждестранни инвестиции през 2020 година достигат 562 млн. евро, по данни на БНБ. Данните за 2019 г. показват 1,1 млрд. евро.

“Това са предварителни данни и през тази година те най-вероятно ще претърпят някакви сериозни корекции. Освен това тези данни са нетен поток на преките чуждестранни инвестиции, защото привлечените инвестиции на практика са извадени от изнесенния капитал от страната.

Ако погледнем числата в тяхната структура, виждаме, че инвестиционния интерес е значително по-голям, а има и още един елемент, който изкривява числата - това е сделката по продажбата на една от комуникационните компании, който се вижда и в отрасловата структура на преките инвестиции, където има резултат от минус 1,1 млрд. евро. Тази разлика не трябва да се приема като сериозен критерий за оценка на инвестиционния интерес към България”, казва доц. Калоян Колев.

По думите му по-важно е какъв е ефектът от тези инвестиции. Като цяло има тенденция за намаляване на преките чуждестранни инвестиции към страната ни през последните 5-6 години, което е в размер на около 2-4% от БВП. За щастие показателят, който расте, са натрупаните до момента в страната инвестиции - за последните 10 години са нараснали от 33 млрд. през 2010 г. на 46 млрд. през 2019 г.

През последните пет години компаниите реинвестират печалбата си, за разлика от предходния период, когато този показател е отрицателен, въпреки че сумите намаляват.

✓ Фич повиши перспективата на дългосрочния кредитен рейтинг на БЕХ

Рейтинговата агенция Фич повиши перспективата на дългосрочния кредитен рейтинг в чужда и местна валута на „Български Енергиен Холдинг“ от стабилна на позитивна, запазвайки рейтинга на ниво "BB", съобщават от пресцентъра на Министерството на енергетиката.

Промяната е следствие от скорошната ревизия на перспективата на кредитния рейтинг на България от стабилна на положителна. Рейтингът на емисиите необезпечени облигации на холдинга остава непроменен – на ниво "BB-".

Кредитният рейтинг на БЕХ ЕАД представлява самостоятелен кредитен профил на компанията от "b+", повдигнат с две стъпки до ниво "BB", отразявайки силните връзки със собственика на капитала на компанията – българската държава. Българският енергиен холдинг има експозиция към въглеродно интензивни дейности чрез своята ТЕЦ, използваща лигнитни въглища, отчитат от рейтинговата агенция. Все пак общият производствен микс на групата е диверсифициран, като по-голямата част от производството е от атомна енергия и водни източници. Така от Фич считат, че проблемите, свързани с екологичното, социалното и корпоративното управление са неутрални по отношение на кредита или имат само минимално въздействие върху него, допълва енергийното ни министерство.

✓ **Енергийният сектор ще се възстановява от Covid кризата до 2022 година**

Очаква се глобалният енергиен сектор да се възстанови от коронавирусната пандемия през 2022 г., заяви в понеделник Симонели - главен изпълнителен директор на една от най-големите компании в света за петролни услуги Baker Hughes. "Разглеждайки баланса между търсенето и предлагането, ние виждаме, че ще има възстановяване през 2021 г. с още по-балансиран петролен пазар през 2022 г.", каза изпълнителният директор, отбелязвайки, че въглеводородите ще бъдат "от съществено значение за осигуряването на енергия за света, особено в близко бъдеще". Междувременно фючърсите на петрола Брент с доставка през май поевтиняват в понеделник с около 1% към \$ 63,75 за барел, докато фючърсите на американския лек суров петрол WTI с доставка през април се понижават с 1,5% към \$ 60,60 за барел.

✓ **Фон дер Лайен: ЕК ще предложи "цифров зелен пропуск" за пътуване през лятото**

Европейската комисия ще предложи този месец цифров документ, който - ако бъде одобрен от страните членки - да позволи свободно пътуване през летния туристически сезон. Това съобщи председателят Урсула фон дер Лайен, дни след като лидерите на страните от ЕС се споразумяха да се работи в тази посока.

Фон дер Лайен съобщи за "цифров зелен пропуск" в реч пред германски депутати. Базираният на споделена платформа документ ще съдържа информация кой е ваксиниран, резултати от тестове на онези, които още не са с поставена ваксина, и данни за възстановяването на вече заразилите се с Covid-19.

"Целта е постепенно да позволим безопасно движение в ЕС или чужбина за различни цели - от работа до туризъм", написа тя в профила си в "Твитър".

Същевременно говорител на Еврокомисията потвърди, че ЕК ще предложи до края на месеца законодателни промени, свързани с въвеждането на цифрови свидетелства за ваксинираните срещу Covid-19.

Документите може да се наричат „зелен пропуск“. Предвижда се данните да бъдат свързвани към единен номер на всеки гражданин на ЕС.

Така ще се установява дали той е получил ваксина или дали е преболедувал, включително данни от извършени изследвания за новото заболяване.

Пропуските ще служат за улеснение на пътуванията в ЕС. Целта е данните да бъдат въведени от националните здравни власти и информационните системи да бъдат свързани, изтъкна говорителят.

По думите му се запазва срокът до края на май за техническата подготовка на новата европейска база данни.

От своя страна, еврокомисарят по здравеопазването Стела Кириакидис съобщи, че до няколко седмици Европейската агенция по лекарствата ще утвърди четвърта ваксина срещу Covid-19.

✓ **Словакия е втората държава от ЕС след Унгария, която разреши руската ваксина "Спутник V"**

В понеделник Словакия бе обявена за втората държава в Европейския съюз след Унгария и 39-тата държава в света, която разрешава прилагането на руската ваксина срещу Covid-19 "Спутник V", се заявява в официалния Твитър акаунт на ваксината @sputnikvaccine.

Словакия закупи 2 милиона ваксини "Спутник V" от Русия и очаква половината от договорената доставка да пристигне този и през следващия месец, тъй като се очаква европейската държава да засили ваксинациите на фона на нарастването на инфекциите и смъртните случаи от Covid-19, заяви премиерът на страната, цитиран от Ройтерес.

По време на брифинг по телевизията на летище в източната част на централноевропейската държава, където пристигнаха първите 200 хиляди дози от ваксината, премиерът Игор Матович каза, че ваксинациите могат да се ускорият с около 40% с новите доставки.

"Благодаря на Русия за коректността. Вярвам, че като спазва сроковете и обещаните доставки, тя ще докаже, че е стабилен партньор, на когото можем да разчитаме в тези тежки времена", каза още Игор Матович.

Словашкият министър на здравеопазването Марек Крайчи заяви, че ще одобри използването на ваксината до края на днешния ден и страната ще може да започне да я използва на доброволци най-рано след две седмици, след инспекция на първите партиди.

Страната с 5,5 милиона население отчита повече от средно 2000 дневни случая на заразени с коронавирус през последната седмица. Смъртните случаи пък са нараснали от началото на пандемията 7 270.

Съседната Чехия, която има най-високия процент на заразяване на глава от населението за една седмица в света, също е разгледала възможността за използването на руската ваксина, след като по-рано заяви, че ще изчака одобрението на Европейската агенция по лекарствата.

Чешкият премиер Андрей Бабиш заяви в неделя, че страната не може да чака.

Кирил Дмитриев, главен изпълнителен директор на Руския фонд за директни инвестиции (RDIF), който стои зад разработването на ваксини, коментира, че след прегледи на положителни изпитвания в други държави, няколко членове на ЕС са се обърнали и са поискали ваксината "Спутник V" да им бъде директно доставена.

Дмитриев увери, че фондът е отворен за доставка на ваксини за отделни държави, както и за сътрудничество с Европейската агенция по лекарствата (ЕМА).

"Надяваме се процедурата на ЕМА да започне скоро и бихме искали да приветстваме инспекторите на ЕМА в нашите производствени мощности възможно най-скоро", каза още той.

✓ **Премиерът на Армения изрази готовност за предсрочни парламентарни избори**

Премиерът на Армения Никол Пашинян изрази готовност за предсрочни парламентарни избори, събщи агенция "Новости". На митинг в Ереван пред 20 000 свои поддръжници Пашинян предложи също да се проведе и референдум за нова конституция, но чак през октомври.

Противници на премиера вчера нахлуха в правителствена сграда в центъра на Ереван. В сградата са разположени няколко министерства. До безредици обаче не се стигна.

Миналата седмица армията поиска оставката на Пашинян, заради провал във военния сблъсък с Азербайджан в района Нагорни Карабах. Според Пашинян действията на военните са опит за преврат.

Капитал

✓ **Как да се разпределят помощите за бизнеса**

През втората пандемична година властта ще има поне 2 млрд. лв., които да насочи за съживяване и развитие на компании

Темата накратко:

- Дотук финансовите мерки бяха бавни и често неработещи.
- Те имат и друг голям минус - на практика много от тях са недостъпни за самоосигуряващите се и за семейните микропредприятия, които най-бързо изпадат в ликвидна криза
- Малките компании и производствените, технологични и "зелени" проекти са сочени от икономисти като най-подходящи за подкрепа от държавата в бъдеще.

Твърде късно, твърде малко, често недобре обмислени. Това е общата оценка за икономическите мерки на правителството година след началото на корона кризата. В движение някои от тях бяха прекроени, други стартират тепърва, но реалността е, че голяма част от засегнатия бизнес, и то основно малките и микрофирмите, минаха през трудната 2020 г. на мускули, без особена държавна подкрепа. Но засегнати от пандемията продължава да има, а е важно и оцелелите да излязат от кризата в добра кондиция - за да имат стимул да инвестират в нови производства, да наемат нови служители и да са конкурентни на външните пазари. Така икономиката ще расте по-бързо от очакваните 2-3% през тази година.

Добрата новина е, че този път пари има - както държавни, така и от Европа. Още през тази година биха могли да стартират различни процедури за общо над 2 млрд. лв., което е почти двойно на разпределеното към компаниите дотук. А моментът да се мисли за това е сега, защото:

- в края на март изтича мораториумът за плащане по кредитите;
- дотогава е и срокът, в който властта трябва да помисли дали най-ползваната мярка 60/40 ще продължи да работи по настоящия си дизайн и занаят;
- в края на април държавите трябва да получат одобрение на стратегиите как ще похарчат милиардите (12 млрд. лв. за България) от Плана за възстановяване на ЕС и заедно с това да договорят новия период на оперативните програми до 2028 г.

В същото време предизборният часовник започна да тиктака, а това прави вземането на рационални решения от политиците, независимо дали са управляващи или в опозиция, още по-трудно.

Кратката равностетка

Средствата, които държавата е осигурила (и почти платила) за помощи към бизнеса през миналата година, реално са за около 1.2 млрд. лв., показват данни на Министерството на финансите, предоставени на парламента. Това е около 1% от БВП на страната. Подобна е и оценката на Международния валутен фонд. Още около 400 млн. лв. са пренасочените и вече разплатени средства от еврофондовете.

"Нашият номинален БВП за 2020 г. вероятно ще е около 117 млрд. лв. спрямо 119 млрд. през 2019 г., т.е. спад от 2% в номинално и приблизително 4% в реално изражение. Това означава, че правителството трябва(ше) да извади пакет от фискални и икономически стимули в размер на 2.2 до 4.4 млрд. лева, за да може ефективно да противодейства на спада", пресмята банков анализатор.

К | КОЛКО СТРУВАТ КОВИД МЕРКИТЕ НА БЮДЖЕТА

В % от БВП на страната

○ 2020 ○ 2021

Източник: Прогноза на МВФ при очаквания БВП на страната за 2021 г. да достигне 123 млрд. лв.

Автор: Капитал

Според експертите от МВФ всички фискални мерки на правителството, свързани с ковид (включително здравни и за подкрепа на домакинствата), през миналата година са за около 2.4% от БВП, докато през тази година са предвидени средства за 2.5% от БВП. По-голямата част от тях отново ще отидат към домакинствата през пенсионни добавки, добавки към заплати на медици и т.н. За бизнеса ще се разчита предимно на еврофондове. За сравнение, фискалните мерки в Германия през 2020 г. се оценяват на 8.9%, в Италия - 7%, Холандия - 9.2%, Франция - 8%, Естония - 8% от БВП. "С други думи - фискалната политика в България остава сравнително настрана от текущата криза, поне не изглежда като да я влошава като през 2009 г., а бизнесът се справя сравнително самостоятелно", казва Калоян Стайков от Института за пазарна икономика (ИПИ).

Показват го и данните на статистиката. "По предварителни изчисления спадът на българската икономика е около 3.9% през 2020 г. - сравнително нисък на фона на около 7% в Европа като цяло и около 5% в Германия. Но това не е нещо уникално за България. Като цяло Източна и Северна Европа са най-малко пострадали от кризата, докато туристическите страни са най-тежко ударени с близо двуцифрен спад", казва Георги Ангелов от Института за пазарна икономика. Според него не се забелязва особено силна връзка между щедрост на антикризисните мерки и икономически резултати през миналата година. "Това е обяснимо, тъй като в много случаи негативните ефекти идват отвън и не могат да се повлияят от местната политика - например сривът на международния туризъм или спадът на износа на стоки и услуги не може да се компенсира

от местно харчене. Но все пак фискът не е съвсем безпомощен - мерките за подкрепа на работните места и доходите имат ефект върху вътрешното търсене. Така че бихме могли да имаме малко по-добър резултат, ако в началото нямаше забавяне в процедурите и изплащането на средства по мярката 60/40 и другите антикризисни мерки", е мнението на Ангелов.

Според финансиста Любомир Дацов също "много неща зависят от състоянието на съседите ти, особено ако са по-големи, а това прави по-важни мерките, които ще бъдат взети от правителството на голямата държава". Но обръща внимание, че действията на правителството са по-важни в друг аспект - края на кризата се разглежда като старт на ново състезание между различните икономики. Тогава ще са важни не толкова мерките за намаляване на ефекта на кризата от гледна точка на измерване на икономиката като растеж, а тези за запазване на капацитета на човешкия фактор (каквато донякъде е 60/40) и за запазване на изходната стартова позиция по време на възстановяването.

Повечето анализатори, а и част от бизнеса (вижте [разговорите с тях тук](#)) посочват именно 60/40, както и мораториума върху плащанията по банковите кредити като две от най-работещите мерки. Подкрепата за затворените при втората вълна компании под формата на оборотен капитал, която минава през НАП, също като цяло получава добра оценка. На другия полюс са грантовите схеми на икономическото министерство по ОПИК, плащанията по които се забавиха с месеци. Погледнати в детайлите на изпълнение, оценката дори и за работещите антикризисни мерки не е еднозначна. Например 60/40 е подходяща за компании, които не са били принудително затваряни и не са изпадали в ликвидна криза.

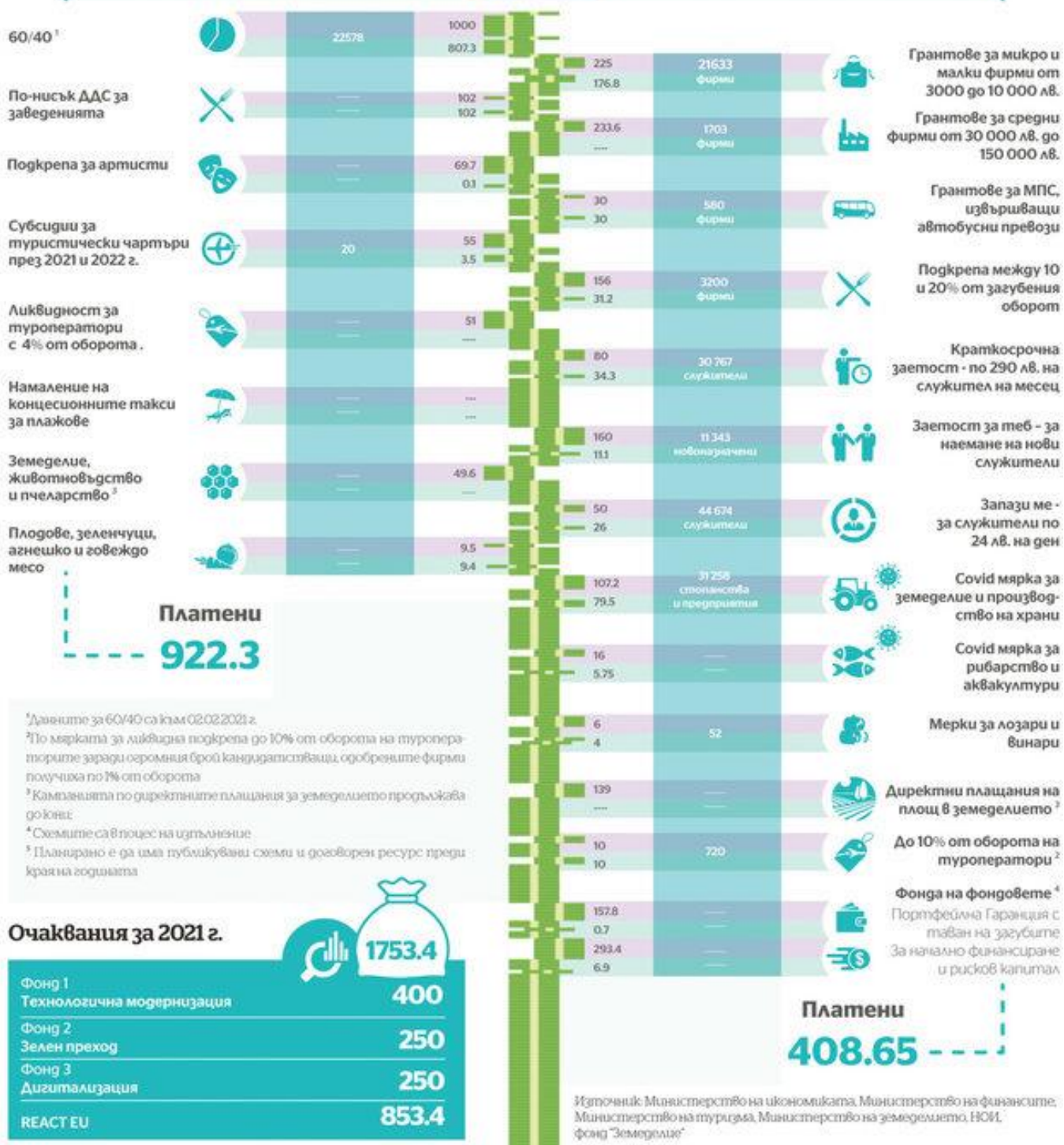
"Бързата помощ е два пъти помощ, ако дойде навреме. А за бизнеса тя беше забавена", е мнението на Евгений Кънев, управляващ съдружник на консултантската компания "Маконис". Според него мерки като 60/40 са неадекватни, защото могат да се използват само от фирми, които имат не повече от 20% спад на оборота си. "Много от мерките, които касаеха затворените бизнеси, не помогнаха, защото при следващата вълна същите компании бяха отново затворени и дори намаляването на ДДС за заведенията нямаше ефект. Много по-ефективна мярка би била директната помощ. Това, което не се осъзна, е, че няма как да има каквито и да е икономически мерки, ако не е овладяна здравната криза. Вместо да се контролира епидемията, ние правим баланс между здравни и икономически мерки. И при пълна карантина, и при пълна свобода мерките не работят. Трябваше да има умно управление на епидемията с много тестове и проследяване", допълва Кънев.

Сега съществуващите мерки имат друг голям минус - на практика много от тях са недостъпни за самоосигуряващите се и за семейните микропредприятия. А точно те са най-уязвими, защото нямат натрупани ликвидни запаси. Това е и една от препоръките на МВФ към правителството в последния доклад за България - да се облекчат или опростят критериите за достъп до мерките, така че и малките фирми и хората, които не са на трудов договор, да могат да се възползват от тях.

МЕРКИТЕ ЗА БИЗНЕСА. ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ И СУБСИДИИ.

Данните са в млн. лв. Платените суми са към февруари 2021 г.

Бюджет (в млн.лв.)
Платени средства
Брой получатели

¹ Данните за 60/40 са към 02.02.2021 г.

² По мярката за ликвидна подкрепа до 10% от оборота на туроператорите заради огромния брой кандидатстващи, одобрените фирми получиха по 1% от оборота

³ Кампанцията по директните плащания за земеделието продължава до юни

⁴ Схемите са в процес на изпълнение

⁵ Планирано е да има публикувани схеми и договорен ресурс преди края на годината

Очаквания за 2021 г.

Фонд 1	1753.4
Технологична модернизация	400
Фонд 2	250
Зелен преход	250
Фонд 3	250
Дигитализация	250
REACT EU	853.4

Източник: Министерство на икономиката, Министерство на финансите, Министерство на туризма, Министерство на земеделието, НОИ, фонд "Земеделие"

Автор: Капитал

Според експертите на фонда може да се помисли и за мерки в посока увеличаване на корпоративната ликвидност и платежоспособност предвид и изтичащия кредитен мораториум в края на март. По техни изчисления подкрепата за корпоративния сектор, обявена от властта до октомври 2020 г., може да компенсира около 1/3 от нарастващия недостиг на ликвидност и около 1/8 от декларирания недостиг на собствен капитал през 2020 г.

Какво предлага правителството

Сегашното правителство ще разчита основно на парите от ЕС за продължаване на икономическите мерки през тази година. Вероятно още през март ще започнат траншовете по REACT-EU - това са средствата, които ще ни бъдат платени от Брюксел като компенсация за пренасочените пари от оперативните програми за ковид мерки през 2020 г. Финансирането за

България по тази линия за 2021 г. е окончателно определено на малко над 853 млн. лв., става ясно от отговори на вицепремиера Томислав Дончев на въпроси на "Капитал". Така по европрограма "Конкурентоспособност" например трябва да стартира нова програма под формата на оборотен капитал за малките и средните фирми за 211 млн. лв.

КОЛКО СА ПАРИТЕ ОТ ФОНДА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕС

Източник: Прогноза на МВФ при очаквания БВП на страната за 2021 г. да достигне 123 млрд. лв.

Автор: Капитал

Пак по линия на REACT-EU ще се продължат и програми като "Запази ме", както и субсидията от 290 лв. на човек за засегнатите от ограничителните мерки сектори (т.е. доплащането към 60/40, което превръща мярката в 80/20).

Познатата мярка 60/40 ще действа поне до есента на тази година, като обявените заделени средства са 600 млн. лв. Част от средствата за тази и миналата година ще се покрият по линия на заемния инструмент SURE, по който България си осигури 1 млрд. лв. Дали и как ще се промени дизайнът на мярката обаче все още не е ясно. Междувременно преди седмица двата синдиката, АИКБ и КРИБ, изпратиха отворено писмо до властта, с което предлагат финансовата помощ за затворените бизнеси да е по-комплексна - служителите да получават до 75% от brutната си заплата, а фирмите - част от фиксираните разходи за наем, режийни, охрана и т.н. От Министерството на труда и социалната политика казват, че се работи за удължаването на антикризисните мерки за запазване на заетостта след март, но без повече конкретика. И изтъкват единствено, че "благодарение на досегашното изпълнение на мерките 60/40 и 80/20 от началото на извънредното положение до момента са запазени около 300 хил. работни места".

От писмените отговори от кабинета на Дончев става ясно още, че европейските средства по новите оперативни програми и по Плана за възстановяване на ЕС (Next Generation EU) може да се очакват най-рано през есента. Предвиденото за България финансиране по двете линии е в размер на съответно 16.6 млрд. евро и 6 млрд. евро в следващите няколко години. Конкретно за 2021 г. експертите на МВФ прогнозираят, че България ще получи суми, които се равняват на около 0.7% от БВП, и ще успее да усвои малко по-малко (0.6% от БВП) от парите, предвидени по Плана за възстановяване на ЕС, което е около 730 млн. лв.

Дончев разяснява, че по плана са предвидени мерки за близо 2 млрд. лв. за подпомагане на малките и средните компании "като най-чувствителни към кризите и промените в бизнес средата". С 900 млн. лв. от тази сума ще бъдат създадени три фонда - "Технологична модернизация", "Зелен преход" и "Дигитализация", като идеята им е да осигурят директна подкрепа на малкия и средния бизнес за купуване на ново оборудване, ВЕИ за собствени нужди и дигитализация.

Фокусът на планираните инвестиции от новите еврофондове пък е върху иновации, приложна наука, човешките ресурси във всичките им аспекти, подобряване на средата за бизнес - електронно правителство и изграждане на икономическа инфраструктура, като ще продължат и инвестициите и в традиционната инфраструктура.

Разпределението според експертите

Обобщено, мнението на икономистите е, че оттук нататък могат да се запазят антикризисните мерки само за секторите, които продължават да са затворени или да работят на намален капацитет заради здравните мерки за овладяване на пандемията. Според Калоян Стайков от ИПИ за сектори като промишленост и търговия на едро например, където кризата започва да отминава, е нормално компенсаторните мерки да започнат постепенно да отпадат.

"От антикризисни мерки, които пазят статуквото, постепенно трябва да се върви към мерки за възстановяване и растеж, т.е. програми, които насърчават нови инвестиции, нови работни места, нови начинания (включително start-up) и особено експортни производства. Тук не говорим за еднократни мерки, а за цялостна политика за привличане на инвестиции, включително индустриални зони, инфраструктура, фондове за дялови инвестиции, преквалификация, подкрепи за инвеститори, маркетинг", казва Георги Ангелов. Според него в държавата има предостатъчно пари - дори възниква проблемът дали могат да се усвоят толкова много средства, но процесите трябва да се задвижат по-бързо, да се подобрява бизнес средата и да се работи по-активно с потенциални инвеститори.

"Оттук нататък трябва да се мисли как бизнесът да се трансформира и да посрещне новите предизвикателства, които дойдоха с пандемията - дигитализация, където е възможно, различен тип доставки, зелени инвестиции. Това трябва да е фокусът и това е и посоката на Европа", допълва и Стайков.

Препоръките на МВФ са още по-директни - подкрепата за бизнеса трябва да се измества с посока задоволяване на нуждите от ликвидност и капитал, но само на жизнеспособните фирми.

"Новото нормално ще е тук още доста дълго време и от тази гледна точка икономиките трябва да се реструктурират и адаптират", казва Дацов. Според него инвестицията в наука и в качество на живот на хората ще е първостепенно. "Другото е сферата на образованието и базовата подготовка на хората, така че един човек да може да бъде пренасочен от един вид дейност към друга", казва той.

Всъщност една от най-добрите мерки е бързата ваксинация. Но там държавата засега се справя, меко казано, трагично - няма достатъчно ваксини и отсъства ред. А предстоящите избори могат да създадат допълнителен хаос в системата и забавяне.

Мениджър

✓ Бюджетният излишък се стопи с 90%

Бюджетният излишък възлиза на 137 млн. лв. към края на месец февруари, съобщи Министерството на финансите. За сравнение, към края на втория месец от 2020 г. сумата му беше цели 1,48 млрд. лв., като понижението на годишна база представлява над 90%.

Приходите от данъци, помощи и дарения възлизат на 7,4 млрд. лв., което е с 103 млн. лв. по-малко в сравнение със същия период на миналата година. За сметка на това обаче разходите на държавата са се увеличили с 1,24 млрд. лв. и вече представляват 7,22 млрд. лв. Увеличението възлиза на 21% на годишна база.

„Ръстът на разходите спрямо същия период на 2020 г. е свързан главно с предприетите социално-икономически мерки за преодоляване на негативните ефекти от пандемията от COVID-19, вкл. изплатените добавки в размер на 50 лева към пенсиите на всички пенсионери за месеците януари и февруари, по-високите здравноосигурителни плащания, разходи за субсидии по сметките за средства от ЕС, както и базов ефект при разходите за пенсии от увеличението от юли 2020 г., увеличените размери на минималната и максималната пенсия от началото на годината и други“, поясняват от финансовото министерство.

✓ Печалбата на банките започна да се увеличава

Печалбата на банките в България започна да се увеличава. В рамките на януари финансовите институции у нас са генерирали печалба от 77 млн. лв., което е с 49% повече в сравнение със същия период на миналата година, показват последните отчетни данни на БНБ.

За сравнение за цялата 2020 г. печалбата на банките у нас беше 850 млн. лв. - наполовина по-малка в сравнение с 2019 г. Основната причина за понижаването на финансовия резултат бяха по-големите разходи за обезценки, които се повишиха до 876 млн. лв., което бе двойно повече в сравнение с предходната година. Сред причините за повишените обезценки са подготовката за по-тежка 2021 г., в която ще бъде преустановен мораториумът, с който се даде право на бизнеса и домакинствата, пострадали от мерките срещу глобалната пандемия, да не погасяват своите кредитни задължения. Така бяха отсрочени заеми на обща стойност над 8,2 млрд. лв. – 6,4 млрд. бизнес кредити и 1,8 млрд. лв. на домакинствата. Сроктът за отлагането на плащанията по тях изтича в края на март.

Към края на първия месец на 2021 г. обаче разходите за обезценки вече се понижават. Те възлизат на 36 млн. лв., което е с 25% по-малко в сравнение със същия месец на 2020 г.

Банковата система е стабилна, със отношение на ликвидно покритие от над 300%, при минимално задължително ниво от 100%.

✓ Таксите за теглене от банкомат растат с над 30% за година

Средната такса за теглене на кеш на банкомат се е повишила с 32%, показват отчетните данни на Българската народна банка. Става дума за средната такса за теглене на банкноти от банкомат, обслужван от банката, издател на картата, с която се прави тегленето. Средната стойност на тази такса се е повишила от 19 стотинки през февруари 2020 г. на 25 стотинки през февруари 2021 г., показва статистиката на БНБ.

От 2019 г. Централната банка следи какви са средните такси по основните услуги, които банките у нас предлагат. Тази дейност на БНБ е в във връзка с определянето на приемливи такси по платежни сметки за основни операции. Тя се прави, за да се даде лесна сравнимост между стойността на различните операции, които се възприемат като основни по определението на Европейския съюз и която цели да се повиши нивото на банкиране на обществото.

Средните такси на основните операции на банките в България са се увеличили между 7% и 32% през последната една година. Показателно е, че таксите за обслужване в офис се повишават за сметка на услугите, предлагани чрез онлайн банкирането, при които почти няма промяна спрямо предходната година.

Среден размер на банковите такси*		
Вид услуга	Средна такса (лв.)	Промяна на годишна база

Откриване на разплащателна сметка в офис на банката	2.55	31%
Откриване на разплащателна сметка в офис на банката с издаване на дебитна карта	1.52	7%
Месечно обслужване на разплащателна сметка в офис на банката	2.97	24%
Месечно обслужване на разплащателна сметка в офис на банката с дебитна карта	2.44	9%
Закриване на разплащателна сметка в офис. открита до 6 месеца от датата на закриване	2.58	-14%
Внасяне на средства по разплащателна сметка в офис на банката	до 3552 лв. без такса	-3%
Теглене на пари в брой от сметка		
На каса в офис на банката до 1 000 лв. *	2.81	24%
С дебитна карта на банкомат на банката	0.25	32%
С дебитна карта на банкомат на друга банка	1.15	17%
Директен дебит към сметка в същата банка	2.05	19%
Директен дебит към друга банка	3.91	15%
Плащане с дебитна карта на ПОС	0.00	-
Кредитни преводи		
На хартиен носител към сметка в същата банка	1.74	18%
Чрез онлайн банкиране към сметка в същата банка	0.44	2%
На хартиен носител към друга банка (БИСЕРА)	3.88	19%
Чрез онлайн банкиране към друга банка (БИСЕРА)	1.03	2%
Периодични преводи		
Хартиен носител към сметка в същата банка	1.40	14%
Онлайн банкиране към сметка в същата банка	0.60	0%
Хартиен носител към друга банка (БИСЕРА)	2.79	15%
Онлайн банкиране към друга банка (БИСЕРА)	1.01	0%
Източник: БНБ, изчисления на Мениджър Нюз		

През 2020 г. банките генерираха нетни приходи от такси и комисионни, възлизащи на 1,04 млрд. лв. Това е с 6% по-малко в сравнение с нетните им приходи от това перо за 2019 г., когато те възлизаха на 1,11 млрд. лв., показват отчетните данни на БНБ.

✓ По-ниска цена на газа за март утвърди КЕВР

От 1 март цената на природния газ намалява до 28,64 лева за мегаватчас без цена за достъп, пренос, акциз и ДДС, реши Комисията за енергийни и водно регулиране (КЕВР). Регулаторът очаквано утвърди предложената още в началото на януари прогнозна цена на "Булгаргаз".

Така, за третия месец на 2021 цената на суровината ще е с около 13 на сто по-ниска, след като през февруари газовата компания доставяше газ на своите клиенти при цена от 30,39 лева за мегаватчас. Промяната няма да се отрази върху цената на парното, електроенергията и топлата вода, поясняват от КЕВР.

По приетата още миналата година нова методика цената на природния газ вече се определя и утвърждава в началото на всеки месец, а не както бе по-рано преди на всяко тримесечие.

По време на открито заседание в КЕВР преди дни от "Булгаргаз" предупредиха за очаквано повишение на природния газ от април. Причината е поскъпването в последните месеци на алтернативните на природния газ горива (газъл и мазут), които участват във формирането на цената на природния газ у нас.

Петролните деривати играят роля при ценообразуването на газа от "Газпром Експорт", както и от газа от Азербайджан. В микса на "Булгаргаз" през този месец се включва още и природният газ, добит от газохранилището в Чирен.

✓ Всеки втори иска да е ИТ

Професионалистите, решили да се развиват в ИТ сектора през 2020 г. без предишен опит в сферата, са се увеличили драстично спрямо 2019-а. 46,94% от младши специалистите са се насочили към кариера в ИТ сектора. Това сочат данните от най-голямото в България карьерно събитие за квалифицирани кадри – [Career Show](#).

Причините за засиления интерес към карьерно развитие в сферата на информационните технологии са комплексни, но ясно обусловени от стабилния растеж в ИТ индустрията и превръщането ѝ в един от движещите фактори на българската икономика. По данни на Българската асоциация на софтуерните компании (БАСК) за състоянието на софтуерния сектор в България към 2020 година, ИТ индустрията е най-бързо растящата, с 10% ръст на приходите през 2020 на фона на 5.5% спад на БВП на страната.

Примамлива заплата

В допълнение ИТ секторът държи първенство по размер на възнаграждения и предлагани възможности. Според информация на Националния статистически институт средната месечна заплата в сектора е достигнала 3500 лв. през последното тримесечие 2020 година – почти 3 пъти над средното за страната.

От своя страна отворените позиции за технически специалисти варират между 2-3 хил. лв., като прогнозите са да се увеличат двойно в следващите няколко години, а нуждата от ИТ специалисти нараства осезаемо.

Къде е България?

Според класацията на HackerRank страната ни се нарежда на 12-о място сред 50-те държави с най-добри разработчици на софтуер и на 2-ро място сред Java разработчиците. Като един от най-популярните езици за програмиране, ясно изразено предпочитание към Java се забелязва и при анализ на уменията както на младшите, така и на опитните ИТ специалисти. HTML/CSS и SQL са следващите по популярност.

Засиленият интерес към карьерно развитие в ИТ сектора и „гладът“ за технически специалисти не означават безпроблемен процес по подбор на персонала. Нарастващото количество карьерни възможности в сектора и високите изисквания както от страна на работодателите, така и от страна на кандидатите, създават предпоставки за множество предизвикателства пред търсещите и предлагачите работа.

На 19 и 20 май 2021 г. изцяло онлайн ще се проведе Career Show Tech, карьерно събитие за ИТ специалисти, което дава възможност на кандидати и работодатели да провеждат видео срещи само с най-подходящите за тях събеседници. [Регистрацията за събитието е безплатна](#), но задължителна.

✓ Удължават срока на валидност на шофьорските книжки

С между 6 и 10 месеца се удължава срокът на валидност на шофьорските книжки у нас. Това съобщи на брифинг главен инспектор Дамян Владинов от отдел "Пътна полиция", ГДНП. Това се прави във връзка с прилагането на [Регламент](#) (ЕС) № 267 от 16.02.2021 г. на Европейския парламент и на Съвета за определяне на специални и временни мерки с оглед продължаващата криза във връзка с COVID-19.

Като пример Владинов посочи, че ако срокът на валидност на свидетелствата за управление на МПС, който е изтекъл или ще изтече между 1 септември 2020 г. и 30 юни 2021 г. се удължава с 10 месеца, считано от датата на изтичане на срока на валидност. Например, ако шофьорската ви книжка изтича на 30.06.2021 г., то нейната валидност се удължава с 10 месеца до 30.04.2022 г.

Важно допълнение, всички шофьорски книжки, чийто срок на валидност вече е бил удължен миналата година и е изтекъл или ще изтече в периода от 1 септември 2020 г. до 30 юни 2021 г. се удължава с 6 месеца или до 1 юли 2021 г. – която от двете дати е по-късната, уточняват от МВР.

От вътрешното ведомство припомнят, че продължават проверките на КАТ за каране в нетрезво състояние или под въздействието на наркотични вещества. Тя започна в петък и ще продължи до 3 март. През почивните дни екипи на Пътна

полиция са установили водач, чиято проба на пътя е показала 2,58 промила, обяви на брифинга гл. инспектор Николай Крушарски.

"В Пловдив и в София имаме рекордни проби, установени с полеви тест. В Пловдив колегите са установили водач, който е управлявал МПС с 2,58 промила в издишания въздух, изключително голяма стойност. В София рекордната проба е 1,83 промила", заяви Крушарски.

✓ **Осъдиха Никола Саркози на 3 години затвор за корупция**

Президентът на Франция в периода 2007-2012 г. Никола Саркози бе осъден на три години затвор за корупция, предаде Би Би Си.

Бившият държавен глава е осъден на 2 години условно лишаване от свобода и 1 година ефективно, която може да бъде излежана под домашен арест с електронна гривна. Присъдата не е окончателна и може да бъде обжалвана.

66-годишният бивш президент на Франция бе признат за виновен в опит да подкупи бившия висш магистрат Жилбер Азибер, предлагайки му престижен пост в княжество Монако в замяна на поверителна информация по вече прекратено разследване срещу неговата политическа партия.

Аизбер и бившият адвокат на Саркози –Тиери Ерзог, получиха същите присъди.

Така Саркози става вторият френски президент, осъден за корупция, след покойния Жак Ширак, който получи двегодишна условна присъда през 2011 г. за създаване на фиктивни работни места в кметството на Париж за свои политически съратници, когато е бил кмет на френската столица. Ширак почина през 2019 г.

Прокурорите искаха четиригодишна присъда за Саркози, от които 2 години условно.

Делото стартира през октомври след запис на разговор между Азибер и Ерзог, които бяха подслушвани от следователи, разследващи обвинения, че Саркози е получил незаконно финансиране от наследницата на L'Oreal Лилиан Бетанкур за кандидатпрезидентската си кампания през 2007 г.

До тези обвинения пък се стигна, след като Саркози и Ерзог бяха подслушвани във връзка с друго разследване за предполагаемо финансиране от Либия на същата кампания.

✓ **Ожесточената конкуренция на пазара за редки метали ще доведе до „състезание до дъното“**

Цените на редкоземни метали в Китай спадат на фона на ожесточена конкуренция и слаб темп на оползотворяване, които в крайна сметка ще доведат до „състезание до дъното“. Това заяви вчера министърът на промишлеността и информационните технологии на Китай Сяо Яцин, цитиран от Ройтерс.

„Нашите редкоземни минерали не се продават на „рядка“ цена, а на „земна“ цена, заради конкурентното наддаване, което води до пилеене на ценния ресурс“, коментира Сяо по време на пресконференция.

Редкоземните метали са група от 17 минерала, които са от ключово значение както за сектора на потребителската електроника, така и за военната и автомобилната индустрия.

Заплахите от страна на Китай – най-големият производител на редкоземни метали в света, за ограничаване на износа към САЩ, принудиха Вашингтон да потърси алтернативни източни на доставки.

Китайският износ на редки метали достигна най-ниското си ниво от 5 години през 2020 г. на фона на понижението на търсенето в чужбина заради пандемията. Нарастващото предлагане на местния пазар също оказва влияние върху износа.

Китайското министерство на промишлеността и информационните технологии предложи през януари да затегне регулацията на индустриалната верига на доставки на редкоземни метали.

„Правителството трябва да играе роля в поддържането на пазарния ред, да разхлаби мерките, които могат да бъдат разхлабени, и да контролира онова, което трябва да подлежи на контрол“, коментира Сяо.

По думите на министъра някои производители добиват прекомерно големи количества редки метали, което предизвика екологични проблеми и води до ниски нива на оползотворяване на ресурсите.

Същевременно с това в индустрията липсват продукти от редки метали за високи технологии, което е в разрез с политиката за технологични иновации и напредък.

„В това отношение трябва да вземем пример от японските предприятия, тъй като много от тях имат богат опит в работата с продуктите, които се произвеждат с редкоземни метали“, отбелязва министърът.

✓ **Китай инжектира рекордните 378 млрд. долара в R&D**

Разходите на Китай за научноизследователска и развойна дейност (Research and Development -R&D) са нараснали с 10,3% до 2,44 трлн. юана (378 млрд. долара) през 2020 г., сочат данните на Националното статистическо бюро на Китай, предава Си Ен Би Си.

Според доклад на Бюрото, разходите за R&D са представлявали 2,4% от брутния вътрешен продукт на Китай през миналата година.

Този резултат е нов рекорд за Китай, но същевременно с това е и най-бавният темп на ръст за последните пет години, след като през 2019 г. бе отчетен скок от 12,5%.

Според Бюрото в края на 2020 г. Китай е разполагал с 522 „национални ключови лаборатории“ и 350 „национални инженерни изследователски центъра“. През миналата година Националната фондация за природни науки на Китай е финансирала 457 хил. проекта.

За сравнение, миналият март Федерацията на американските учени представи доклад, според който САЩ са планирали да похарчат 134 млрд. долара за R&D през 2020 г. Засега страната не е публикувала официални данни.

Преследването на технологичен суверенитет

През последните няколко години САЩ предприеха редица политики, целящи да забавят растежа на Китай.

Миналата година Вашингтон постави в черен търговски списък десетки китайски компании и блокира световните доставки на чипове за телекомуникационния гигант Huawei на база опасения за националната сигурност. От Huawei отричат оборудването на компанията да се използва за шпионаж от в полза на китайското правителство.

На фона на нарастващата нестабилност на световните вериги за доставки, Китай и редица други страни предприемат стъпки в опит да засилят „технологичния си суверенитет“ и да станат по-независими от чужди технологии в сфери като производството на чипове и 5G оборудване

„Нарастащата геополитическа несигурност и заплахата от глобални търговски конфликти поставят под въпрос оптимизма от последните десетилетия по отношение на взаимозависимостта на нашите икономики“, се казва в доклад от миналия юли на германският институт „Фраунхофер“.

✓ ЯЦБ е готова да предприеме мерки за ограничаване на доходността по облигациите

Японската централна банка е готова да предприеме мерки срещу всеки риск доходността по референтните 10-годишни облигации да нарасне твърде много пред преди прегледа на паричната политика на централната банка по-късно този месец, предаде Блумбърг. ЯЦБ може да предприеме действия дори преди доходността да достигне 0,2%, казват запознати източници.

Липсата на действие от страна на ЯЦБ, когато доходността по 10-годишните облигации достигна петгодишен връх от 0,175% в петък, накара редица участници на пазара да се запитат дали централната банка е решила да изчака резултатите от прегледа, който се очаква да бъде публикуван на 19 март.

ЯЦБ позволява движение от около 0,2 процентни пункта в двете посоки спрямо целевата си доходност от 0%. Макар че банката умишлено не задава конкретен таван на доходността, тя няма да и позволи да достигне 0,3% преди доклада, тъй като това ще създаде съмнения относно стратегията за контрол на кривата на доходността.

„За разлика от Федералния резерв, за ЯЦБ е трудно да бездейства в лицето на скок на доходността“, пише Йошиама Маруяма, главен пазарен икономист в SMBC Nikko Securities.

✓ Еврото не успя да премине прага от 1,21 долара

Курсът на еврото не успя да премине прага от 1,21 долара, информираха германски финансови издания.

В междубанковата търговия тази сутрин единната европейска валута се разменяше за 1,2016 долара.

Европейската централна банка определи вчера референтен курс на еврото от 1,2053 долара.

✓ Петролът поевтиня с около процент

Цените на петрола се понижиха с около процент във вторник и удължиха загубите от миналата седмица на фона на очакванията, че Организацията на страните износителки на петрол и нейните съюзници, известни като групата ОПЕК+, ще се договорят за увеличаване на добива на срещата си през тази седмица, предаде Ройтерс.

Към 8:35 часа българско време цената на сорта Брент се понижи с 0,62 долара, или 0,97%, до 63,07 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,61 долара, или 1,01%, до 60,05 долара за барел. И двата сорта поевтиняха с над процент в понеделник.

Очакванията че ОПЕК+ ще увеличи производството на петрол от април натискат цените надолу, коментира Сатору Йошида от Rakuten Securities.

„Опасенията около по-голямото предлагане и прекратяването на доброволното ограничаване на добива от Саудитска Арабия с 1 млн. барела на ден натежаха на пазара“, добави той.

Групата ще се срещне в четвъртък, за да дискутира връщане на пазара на 1,5 млн. барела суров петрол на ден.

„Цените на петрола може да останат под натиск, тъй като инвеститорите правят последни корекции на позициите си преди срещата на ОПЕК“, каза Хироюки Кикикава от Nissan Securities.

Той отбеляза, че на пазарите са се отразили негативно и слабите данни за производствената активност в Китай, която падна до 9-месечно дъно през февруари. Индексът на мениджърите по доставките PMI, изготвян от Caixin, падна до 50,9 пункта през февруари. Той обаче остана над границата от 50 пункта, която разделя растежа от свиването.

✓ Европейските борси започват месеца с ръст

Водещите европейски борсови индекси се възстановиха в понеделник на фона на стабилизирането на пазарите на облигации след резките разпродажби през миналата седмица. Позитивните нагласи на фондовите борси бяха подкрепени и от оптимизма около приемането на пакета от икономически стимули за 1,9 трлн. долара от Камарата на представителите в САЩ, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 6,31 пункта, или 1,56%, до 411,3 пункта, като миннодобивния сектор и тези на търговията на дребно, туризма напреднаха с повече от 2%.

Германският показател DAX напредна със 158,08 пункта, или 1,15%, до 13 944,37 пункта. Френският измерител CAC 40 отчете ръст от 85,93 пункта, или 1,51%, до 5 789,15 пункта.

Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се повиши с 103,98 пункта, или 1,6%, до 6 587,41 пункта, след като Обединеното кралство премина прага от 20 млн. ваксинирани срещу COVID-19 с поне една доза. Очаква се британският финансов министър Риши Сунак да обяви допълнителни заеми, след като страната вече похарчи близо 300 млрд. паунда в отговор на пандемията.

В петък европейският бенчмарк STOXX 600 падна до едномесечно дъно, след като инвеститорите се изплашиха от нарастващата инфлация заради големият пакет от икономически стимули в САЩ. На пазарите се отразиха притесненията, че отварянето на световната икономика може да накара водещите централни банки да затегнат паричната си политика.

Нарастването на доходността по европейските държавни облигации обаче тръгна в обратна посока днес, което доведе до възстановяване на фондовите борси.

„Акциите ще се окажат устойчиви, но скоростното нарастване на реалната доходност заслужава да бъде наблюдавано.“, коментираха анализатори от Generali Investments.

Новината за одобрението на ваксината срещу COVID-19 на Johnson & Johnson в САЩ също подкрепи пазарите.

Цената на книгата на IAG скокна с 5,48%, след като Peel Hunt повиши рейтинга на собственика на British Airways на „купувай“ на фона на очакванията за възстановяване на пътуванията през лятото.

Акциите на френската хранителна група Danone поскърнаха с 1,98%, след като компанията обяви, че прави първи крачки към продаването на дела си в китайският си партньор Mengniu Dairy и че ще използва тези средства за обратно изкупуване на акции.

Разнопосочна търговия на Уолстрийт в петък

Американските борсови индекси записаха смесени резултати в петъчната сесия, след като Уолстрийт не успя да се отърси от опасенията, свързани с рязкото нарастване на доходността по държавните облигации, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones отчете спад от 496,64 пункта, или 1,5%, до 30 923,27 пункта, след като в по-ранните часове на търговията бе в зелената територия. Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 се понижи с 18,19 пункта, или 0,47%, до 3 811,15 пункта след загуби в енергийния и финансовия сектор. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна със 72,96 пункта, или 0,56%, до 13 192,34 пункта на фона на възстановяване на технологичния сектор след загубите в предходната сесия. Акциите на Alphabet, Facebook, Microsoft, Apple и Amazon поскърнаха съответно с 0,30%, 1,15%, 1,48%, 0,22% и 1,17%.

И трите бенчмарка регистрираха седмичен спад, като S&P 500 изтри 2,5% от стойността си. Широкият показател завърши втора поредна седмица в червената територия. Индексът на сините чипове Dow Jones падна с 1,8% за седмицата, докато Nasdaq записа спад от 4,9%.

Слабото представяне на фондовия пазар в петък дойде на фона на данните от индекса за частното потребление. Индексът PCE, който се наблюдава внимателно от Федералния резерв, се повиши до 0,3% за месец януари спрямо предходния месец. Очакванията бяха за ръст с 0,2%. На годишна база бе отчетен растеж от 1,5% - резултат, съвпадащ с прогнозите.

В петък доходността по 10-годишните ценни книжа падна с 10 базисни пункта до около 1,42%, след като в четвъртък достигна 1,6%. Въпреки че доходността завърши сесията при по-ниски нива, това не успя да фондовите борси.

„въпреки хаотичния характер на разпродажбата на облигации вчера, кредитните спредове останаха ограничени. Ако обаче те се разширят и се стигне до разпродажба, Фед и пазарите ще имат причина за притеснения“, коментира главения пазарен стратег на Prudential Financial's Куинси Кросби.

Въпреки слабото седмично представяне, трите основни индекса завършиха февруари с месечен ръст. S&P 500 и Dow напреднаха съответно с 2,6% и 3,2%, докато Nasdaq се повиши с 0,9%.

Повишения в Азия

Основните индекси на борсите в Азиатско-тихоокеанския регион записаха ръст в първата сесия за март, след като инвеститорите пренасочиха вниманието си към разпространението на ваксини и подкрепеното със стимули икономическо възстановяване.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 697,49 пункта, или 2,41%, до 29 663,5 пункта, като акциите на технологичния конгломерат Softbank поскърнаха с 5,46%, докато цената на книгата на собственика на веригата за дрехи Uniqlo - Fast Retailing се покачи с 2,71%.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite записа ръст от 42,32 пункта, или 1,21%, до 3 551,4 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite напредна с 55,48 пункта, или 2,42%, до 2 349,17 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng добави 472,36 пункта към стойността си, или 1,63%, завършвайки сесията при ниво от 29 452,57 пункта.

Тези резултати дойдоха на фона на данните за промишления сектор в Китай, като индексът на мениджърите по доставките PMI, изготвян от Caixin, падна до 50,9 пункта през февруари. Границата от 50 пункта разделя спада от растежа.

В Австралия бенчмаркът ASX200 се повиши със 116,3 пункта, или 1,74%, до 6 789,6 пункта.

Пазарите в Южна Корея останаха затворени заради празник.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха повишения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете ръст от 4,90 пункта, или 0,99%, до 500,48 пункта. BGBX40 се повиши с 0,56 пункта, или 0,50%, до 111,65 пункта. BGTR30 напредна с 1,86 пункта, или 0,35%, до 536,83 пункта. BGREIT регистрира ръст от 2,09 пункта, или 1,46%, до 111,65 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ Румен Радев: Сътрудничеството в сферата на иновациите е ключово за инициативата „Три морета“

Сътрудничеството в сферата на иновациите и научните изследвания е ключово за реализирането на целите за свързаност в областите енергетика, транспорт и дигитализация на инициативата „Три морета“. Това заяви държавният глава Румен Радев, който вчера на „Дондуков“ 2 проведе среща с председателя на Държавната агенция за научни изследвания и иновации Мартин Дановски.

Обсъдена беше идеята за създаване на мрежа от агенции и органи в областта на иновациите, функциониращи на територията на държавите участници в инициативата. По думите на президента подобна среда на сътрудничество и обмен на опит би могла да мултиплицира потенциала на страните от „Три морета“ да планират, гарантират финансиране и реализират високотехнологични проекти в по-голям мащаб.

На срещата бе предложено Агенцията да съдейства и за идентифицирането на ключови национални проекти в областта на науката, образованието и иновациите, които да намерят реализация в рамките на инициативата „Три морета“. По думите на българския президент засилването на този акцент на инициативата ще мотивира българските млади специалисти да развиват потенциала си в страната и едновременно с това да допринасят за визията на „Три морета“ за добавена стойност и трайно повишаване на стандарта на живот в Централна и Източна Европа.

Президентът Румен Радев посочи, че събитията, съпътстващи провеждането на срещата на върха на инициативата „Три морета“, ще създадат възможности за привличане на сериозен инвестиционен интерес към български проекти и чрез сътрудничество с големи технологични компании.

Президентът Румен Радев посочи, че събитията, съпътстващи провеждането на срещата на върха на инициативата „Три морета“, ще създадат възможности за привличане на сериозен инвестиционен интерес към български проекти и чрез сътрудничество с големи технологични компании.

Председателят на агенцията Мартин Дановски изрази принципното съгласие за намиране на ефективни начини за партньорство в рамките на Инициативата „Три морета“. България ясно е заявила амбицията си за икономически растеж, базиран на иновации и наука, а Държавна агенция за научни изследвания и иновации ще способства за синхронизиране на всички ключови български проекти в тази област, както и за идентифициране на инструменти за финансирането им, посочи по време на срещата Мартин Дановски.

✓ Започва кампанията по подаване на декларации за корпоративни данъци

От вчера фирмите могат да подават годишните декларации за облагане с корпоративни данъци през портала за електронни услуги на НАП. Декларацията се подава само по интернет с квалифициран електронен подпис (КЕП). С тази декларация се подава и годишен отчет за дейността. Юридическите лица подават декларациите си от 1 март до 30 юни за пръв път през 2021 г., според последните промени в законодателството.

Срокът за плащане на корпоративния данък е 30 юни. Плащането на задължението към хазната може да стане във всяка банка с попълване на вносна бележка за плащане към бюджета. Други варианти за плащане са чрез интернет или с пощенски запис за данъчно плащане. Неподаването на декларациите се санкционира, като минималната глоба е 500 лева за юридическото лице и 200 лева за управителя на фирмата, напомнят от НАП.

Очаква се в началото на другата седмица да бъде достъпна и електронната предварително попълнена данъчна декларация за облагане на доходите на физически лица. Тя ще е достъпна в портала за електронни услуги на НАП. Потребителите, които имат персонален идентификационен код (ПИК) или квалифициран електронен подпис (КЕП) ще имат достъп до въведената информация за получени от тях доходи от трудови правоотношения, граждански договори и хонорари, доходи от наем, получени суми от продажби в интернет, данни за закупен стаж и информация за прехвърляне на превозно средство. Издаването на ПИК е безплатно и става във всеки офис на НАП в страната, независимо от постоянния адрес на лицето, уточняват от приходната агенция.

✓ Още 200 милиона дълг ще бъдат изтеглени идния понеделник

Още 200 милиона дълг под формата на държавни ценни книжа ще бъдат изтеглени идния понеделник. Това става ясно от обявата за аукцион, публикувана на сайта на БНБ.

На 8-ми март Министерството на финансите ще предложи за продажба съкровищни облигации за 200 милиона лева със сročност 10 години и половина. Това е първата емисия, която министерството пушна през февруари, а тогава набра 300 милиона лева от нея като дългово финансиране. И сега лихвеният процент е фиксиран - 0,1 на сто.

Това ще бъде третият аукцион от началото на годината, а при първите два най-голяма активност имаше от страна на банките. При петгодишните облигации, предложени в края на февруари, дори бе постигната отрицателна доходност.

Към момента като Държавни ценни книжа страната ни е набрала нов дълг от половин милиард лева от началото на годината.

Ако Министерството на финансите одобри поръчките в рамките на предварително предложения обем, общо новият дълг на страната ни ще достигне 700 милиона лева.

✓ Започва изплащането на държавната помощ от 51 млн. лв. в туризма

Министерството на туризма започва изплащане на държавната помощ от 51 млн. лв. Оценителната комисия към министерството е подготвила документите, с които може стартират преводите на суми към фирми, с изрядни документи. Това са 86 предложения и ще получат субсидията със заповед на министъра на туризма.

Общо подадените заявления до момента са 579, като те са за малко над 31,611 млн. лв. Всички желаещи да подадат документи за участие в процедурата могат да го направят в срок до 31 май. Подаването на заявленията за държавна помощ се извършва по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и придружителните документи чрез Системата за управление на националните инвестиции (СУНИ), чрез модула „Е-кандидатстване“, на следния интернет адрес: <https://enims.egov.bg/bg/s/Procedure/Info/1fb363b6-0dc9-4c0f-ab05-0131abce951c>

Кандидатстването започна на 8 февруари, а седмица по-рано бяха публикувани насоките за участие в проекта.

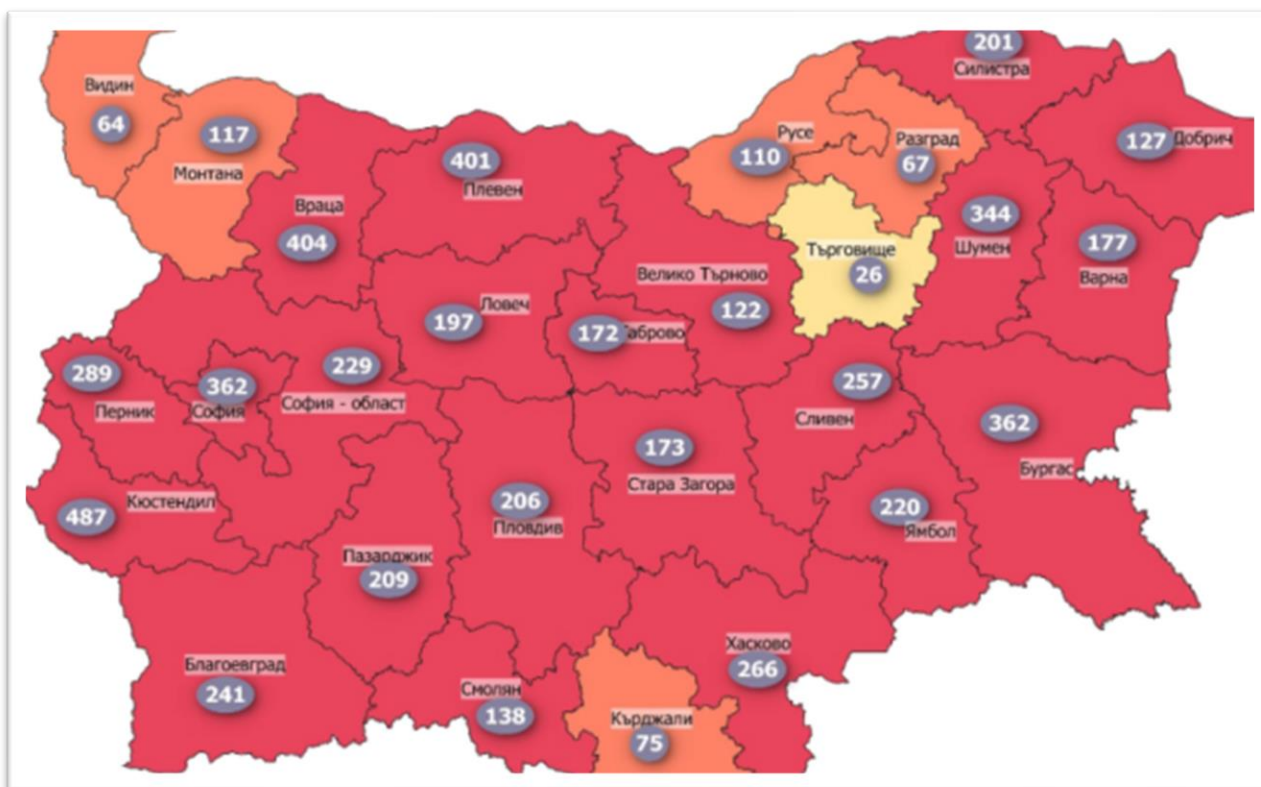
Мярката представлява държавна помощ под формата на преки безвъзмездни средства, с общ прогнозен бюджет от 51 милиона лева, които ще бъдат предоставяни на лица, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност съгласно чл.26а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците.

Размерът на еднократно предоставяните безвъзмездни средства е 4 на сто от оборота им без ДДС през 2019 г., оповестен във финансовия отчет съгласно Закона за счетоводството, като предоставената помощ е за компенсиране на загуби на

туроператорите и туристическите агенти за периода от 01.03.2020 г. до 31.12.2020 г. Документи за кандидатстване за държавната помощ могат да се подават от 8 февруари (понеделник). Помощта трябва да се използва приоритетно за възстановяване на суми на пътници, чиито пакети са анулирани поради COVID-19 за същия период.

Допустими кандидати са предприятия, опериращи като туроператори или туристически агенти, регистрирани в съответствие с Раздел I, Глава седма от Закона за туризма и вписани в Националния туристически регистър, които към момента на подаване на заявлението за помощта имат сключена валидна застраховка „Отговорност на туроператора“ в съответствие с чл.97 от Закона за туризма. Тази мярка е част от цялостен пакет от мерки и има за цел да противодейства на недостига на ликвидност, пред който са изправени предприятията поради COVID-19.

✓ Още 3 области влизат в "червената зона" на заболяемост у нас

Три нови области на страната отново влязоха в "червената зона" по разпространение на коронавируса само за седмица. Така областите в червено със заболяемост над 120 на 100 000 души вече са 22. В София и Бургас заразените са 362 на 100 000 души.

В Кюстендил заболелите вече са 487 на 100 000. Данните са на Националния център по заразни и паразитни болести.

На фона на нарастващите случаи, отново опашки от желаещи да се ваксинират след възстановяването на зелените коридори. За часове на места ваксините се изчерпаха.

✓ Съдът: Глобите за неносене на маска са незаконни

Състав на Русенския Районен съд постанови решение, с което отменя глоба в размер на 300 лева, наложена от служители на МВР на гражданин, за това, че е бил на публично място без да носи защитна маска в нарушение на издадената заповед на министъра на здравеопазването, събщи сайтът "Право&Здраве". Изложените от съда аргументи за отмяна имат отношение не само към този конкретен случай, но и към всички други подобни случаи на налагане на глоба на лице, което не носи маска.

Съдия Ралица Русева посочва, че в Закона за здравето има правна норма (чл. 209а), която предвижда налагане на санкция, но същата не определя вида на нарушенията, подлежащи на санкциониране, а препраща към заповеди на министъра на здравеопазването. Законът за административните нарушения и наказания (ЗАНН) обаче не допуска налагане на санкции, ако видът на нарушението не е определен със закон или подзаконов нормативен акт. Тъй като заповедите на здравния министър не са такива, то и налаганите на санкции е в нарушение на Закона.

Съдът осъжда Русенската дирекция на МВР да заплати на глобения и съдебните разноски в размер на 300 лева.

Решението не е окончателно и подлежи на обжалване пред Русенският административен съд. Формалната логика на това решение обаче е толкова ясна, че сигурно ще бъде потвърдена и от горната инстанция, ако МВР обжалва.

Така, ако законът за здравето не бъде променен, налагането на глоби за неносенето на маски става безсмислено, защото същите ще бъдат отменени в следствие от съда, а МВР само ще плаща съдебни разноски. Промяна в закона, обаче не може да бъде направена, защото Народното събрание ще се саморазпусне в следващите дни, а следващото може да не се конституира в обозримо бъдеще.

Изложените от съда аргументи имат отношение не само към носенето на маски, но и към всички други санкции, налагани за неизпълнение на заповеди на здравния министър, издадени по силата на извънредната епидемична обстановка.

✓ Чехия изисква негативен PCR или бърз тест от транзитно преминаващите пътници

Всички транзитно преминаващите пътници през Чехия от 1 март 2021 г. трябва да представят негативен резултат от антигенен тест, направен преди не повече от 24 часа или PCR тест, направен не повече от 72 часа преди влизане в страната. Изискването се отнася и за транзитиращите по суша след пристигане в Чехия на някое от нейните летища.

Повече информация за пътуващите е публикувана на следната интернет страница на МВР на Чешката република:

<https://www.mvcr.cz/mvcren/file/conditions-for-entry-of-persons-to-the-territory-of-the-czech-republic-in-accordance-with-the-ministry-of-health-protective-measure.aspx>

Ограничителните мерки за придвижване между различните райони на територията на Чешката република, в сила от 1 март 2021 г. и изключенията от тях, могат да бъдат открити на следната интернет страница на МВР на Чешката република:

<https://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=22300633&doctype=ART>

Повече подробности за режима на влизане и ограничителните мерки, свързани с коронавируса в Чехия, са публикувани и тук:

<https://mfa.bg/bg/covid19map/Europe/Czech%20Republic>

При необходимост от съдействие българските граждани могат да се свържат с посолството ни в Прага на телефони:

+420 222 212 011;

+420 222 211 258,

телефон за спешни случаи в извънработно време: + 420 774 790 991.

✓ Посланикът на Русия връчи акредитивните си писма на зам.-министър Петко Дойков

Посланикът на Русия в България Н. Пр. Е. В. Митрофанова връчи копия на акредитивните си писма на заместник-министъра на външните работи Петко Дойков, съобщиха от мисията на Руската федерация у нас на фейсбук страницата си.

Двамата обсъдиха задълбочаването на двустранното сътрудничество в икономиката, енергетиката, търговията, туризма, културата.

"Русия е важен партньор за България, искаме да поддържаме и развиваме отношенията си във всички области от взаимен интерес", заяви Петко Дойков и уточни, че в диалога си с руската страна България се придържа към общия политически подход на страните членки на ЕС и НАТО. Той подчерта активния политически диалог през последните години между България и Русия, като изрази съжаление от възникналите затруднения в контактите във връзка с пандемията от коронавирус, включително и за отложената визита на руския външен министър Сергей Лавров у нас.

Посланик Митрофанова изтъкна желанието на руската страна посещението да се осъществи възможно най-скоро при подобряване на ситуацията, свързана с пандемията от COVID-19.

Митрофанова е родена във Волгоград - бившият Сталинград. Завършва МГИМО със специалност международна икономика и е доктор на икономическите науки, доктор по икономика и управление. Владее английски, френски и испански език. Омъжена е, с 3 деца.

✓ СЗО: Пандемията COVID-19 няма да приключи до края на годината

Нереалистично е да се мисли, че светът ще приключи с пандемията COVID-19 до края на годината, заяви СЗО в понеделник, цитирана от АФП.

Директорът на Световната здравна организация за извънредни ситуации Майкъл Райън каза, че може да е възможно да извадим жилото на трагедията от коронавирусната криза чрез намаляване на хоспитализациите и смъртните случаи.

Но вирусът остава с много контрол, добави той, особено като се има предвид, че броят на новите случаи в световен мащаб се увеличи тази седмица след седем последователни седмици на спад.

"Ще бъде много преждевременно и мисля, че е нереалистично да мислим, че ще приключим с този вирус до края на годината", каза Райън пред журналисти.

"Но мисля, че това, с което можем да приключим, ако сме умни, са хоспитализациите, смъртните случаи и трагедията, свързана с тази пандемия."

Райън каза, че фокусът на СЗО е върху поддържането на ниско предаване на вируси, за да се предотврати появата на варианти, но също така и за намаляване на броя на хората, които се разболяват.

Той каза също, че ваксинирането на фронтови здравни работници и тези, които са най-уязвими от тежко заболяване, "ще отстрани страха и трагедията от пандемията".

Генералният директор на СЗО Тедрос Адханом Гебрейеус иска ваксинирането на здравните работници във всяка държава през първите 100 дни от 2021 г., което означава, че остават 40 дни.

Той приветства първите направени дози ваксина чрез глобалния механизъм за споделяне на ваксини Covax, които бяха приложени в понеделник в Гана и Кот д'Ивоар.

„Обнадеждаващо е да видим как здравните работници в страните с по-ниски доходи започват да се ваксинират, но за съжаление това се случва почти три месеца след като някои от най-богатите страни започнаха ваксинационните си кампании", каза той. "И за съжаление някои страни продължават да дават приоритет на ваксинирането на по-млади, по-здравни възрастни с по-нисък риск от заболяване в собственото си население, преди здравните работници и възрастните хора другаде", каза той, без да посочва конкретни примери.

✓ Тем и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва“

- Предизборни ходове и политически аргументи - какво предстои в диалога между София и Скопие. Гост: вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева;
- Коя е работещата схема срещу фалити на фирми в туризма - и какви са исканията на туроператорите?;
- Ограничават ли новите изисквания правото ни на свободно придвижване - по темата адвокат Мария Шаркова;
- Въпроси и отговори за ваксините - могат ли да се ваксинират хората с алергии. В студиото д-р Борислава Крушева от Българското дружество по алергология;
- Години наред жители на квартал в Благоевград чакат асфалтиране на улица и осветление. На живо: какво е решението?;

Нова телевизия, „Здравей България“

- На какво ще заложи ГЕРБ в предизборната кампания? Разговор с Теменужка Петкова;
- Защо пулмологът д-р Александър Симидчиев реши да влезе в кандидат-депутатските листи на „Демократична България“;
- Близки на младеж, пребит и наръган от футболни фенове, търсят виновните;
- Хиляди туристи продължават да чакат обезщетение заради провалена почивка, година след старта на пандемията. Кога ще могат да получат парите си обратно - отговорите в „На твоя страна“.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Всяко жилище с паспорт, 3 пъти скочи цената за обследването му;
- в. Труд - Парламентът търси таланти;
- в. Телеграф - Вземат книжки без нито час на магистрала;
- в. Монитор - Само 6000 на исторически туризъм за 3 март;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Обзор гласува да се отцепи от Несебър, но няма нужните 6000 жители за община;
- в. 24 часа - Само Боил Банов остана без място в листите на ГЕРБ;
- в. Труд - Удължават с 10 месеца шофьорските книжки;
- в. Труд - 1,476 млрд. лв. от Брюксел ни осигуряват 4,8% ръст на БВП;
- в. Телеграф - Икономическият министър Лъчезар Борисов за антикризисните мерки: Над 700 млн. лв. са достигнали до хората и бизнеса;
- в. Телеграф - 30 000 ваксини при личните лекари;
- в. Монитор - Здравният министър: Кампанията за ваксиниране явно дава резултат;
- в. Монитор - Армията даде 13 млн. лв. за охрана на изоставени имоти;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Илхан Кючюк евродепутат от ДПС в групата "Обнови Европа": ЕС даде милиони за създаване на ваксини и липсата им е недопустима, пречи да излезем с успех от кризата;
- в. Труд - Проф. Йонко Кунчев, декан на Юридическия факултет във ВСУ "Черноризец Храбър", пред "Труд": Търсим връзка

между зодиите на убиец и жертва;

в. Телеграф - Тодор Чобанов, заместник-кмет на София по образованието: Приемът в първи клас ще бъде изцяло онлайн;

в. Монитор - Проф. Вихра Миланова, психиатър: Пандемията отключва депресия и разстройство на съня;

Водещи анализи

в. 24 часа - Може ли Божков да повтори удара на Сакса?;

в. Труд - Малко воля трябва за отношенията с Македония;

в. Телеграф - Гладиатори зад волана;

в. Монитор - Бягай, заеко, към кръчмата!

✓ Предстоящи събития в страната на 02 март

София

- От 11.00 часа пред Докторския паметник вицепрезидентът Илияна Йотова ще участва в традиционното поклонение за загиналите медици в Руско-турската освободителна война, организирано от Българския червен кръст.
- От 11.00 часа в зала 3 на Народното събрание заместник-председателят на парламента Валери Симеонов и делегация, водена от държавния секретар на Министерския съвет на Унгария Миклош Шолтес, ще дадат пресконференция. Предвидена е и церемония по връчването на награда на Валери Симеонов от името на българската общност в Унгария.
- От 16.00 часа в Централната изборителна комисия ще се проведе жребий за определяне на поредните номера на партиите и коалициите, регистрирали кандидатски листи, в бюлетината за гласуване за народни представители на 4 април 2021 г.
- От 10.00 часа в БТА ще се проведе пресконференция на тема „Надпартиен консенсус за ускорено развитие на здравеопазването“.
- От 11.00 часа пред Докторския паметник ще бъде отслужена панахида по повод 143-годишнината от Освобождението на България.
- От 13.00 часа Българската агенция за инвестиции /БАИ/ организира годишните награди „Инвеститор на годината“. Министерството на икономиката ще генерира линк в платформата ZOOM, където ще може да се наблюдава събитието.
- От 15.00 часа в Областен информационен център - София ще се проведе пресконференция във връзка с дейностите по проект „Патронажна грижа -София“, Процедура „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания-компонент 2“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.
- От 15.00 часа в Чешкия център ще бъде открита изложбата „Никъде нищо, някъде нещо“.

Видин

- От 11.30 часа в залата на Общински съвет - Видин ще бъдат връчени трудовите договори на назначените по проект „Патронажна грижа + в Община Видин“, Направление 1.

Добрич

- От 11 00 часа в малката заседателна зала в хотел „България“, пресконференция ще дадат Кандидатите за народни представители на ПП „Възраждане“ в Добрички многомандатен изборителен район.

Перник

- От 09.30 часа в зала „Панорама“ ще се проведе заседание на Общинския съвет.

Разград

- От 11.00 часа в бистро клуб „Зайо Байо“ ще се проведе пресконференция, на която официално ще бъде представена листата от кандидати за народни представители от ПП „ВМРО-БНД“. В 12.00 часа на площад „Ларго“ по повод Националния празник патриотите от ВМРО-Разград ще раздават на жителите на община Разград български знамена и картички с информация за празника.

Стара Загора

- От 14.30 часа в офиса на ПП ГЕРБ ще се проведе пресконференция, на която ще бъдат представени кандидатите за народни представители от 27-и МИР - Стара Загора.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.